

2/2016

XB-1

Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

ZAHRANIČNÍ POVÍDKY

Brad R. Torgersen

Kaplanův asistent

Tom Crosshill

Čaroděj a Laplaceův démon

ČESKÉ POVÍDKY

Milan Pohl

Naděje umírá předposlední

Ivan Mls

Přistání u Proximy

Pavel Houser

Úvod do vodnictví

PUBLICISTIKA

Imants Belogrīvs

Několik zamyšlení (nejen)

nad současnou lotyšskou fantastikou

Jason Sanford

Neviditelné knihovny z našich snů

Roman Bílek

České tváře, které poznal svět IV

Cena: 95 Kč – 4 eura



9 771804 660004



Ken Liu

Regulérní klient



S.R.O.

Levně, rychle a kvalitně bez zbytečných časových nároků Vám poradíme se zavedením a zajistíme/udržíme certifikaci nejen následujících systémů jakosti :

Řízení kvality	dle ISO 9001
Enviromentální management	dle ISO 14001
Management BOZP	dle BS OHSAS 18001
Ochrana Informací ISMS	dle ISO 27001

*** * ***

Při certifikaci dlouhodobě spolupracujeme s United Registrar of Systems Czech, s.r.o., která je pod akreditací UKAS (United Kingdom Accreditation Service), což je garancí nezávislosti a odborné kompetence auditorů.

*** * ***

Pro naše klienty jsme schopni zajistit i provádění nezávislé revizní a inspekční činnosti, sledování měnící se legislativy (zejména ad OHSAS 18001 a ISO 14001) a zajištění rizik hospodářských a podnikatelských rizik.

*** * ***

Předplatitelé časopisu XB - 1 mají automatickou slevu 10 % na služby QSJ s.r.o.

po celý rok 2016

WWW.QSJ.CZ



Měsíčník sci-fi, fantasy a hororu

Obsah

Zahraniční SF

Brad R. Torgersen: Kaplanův asistent	3
Tom Crosshill: Čaroděj a Laplaceův démon	9
Ken Liu: Regulérní klient	18

Domácí SF

Milan Pohl: Naděje umírá předposlední	33
Ivan Mls: Přistání u Proximy	49
Pavel Houser: Úvod do vodnictví	56

Publicistika

Imants Belogrīvs: Několik zamyšlení...	59
Jason Sanford: Neviditelné knihovny z našich snů	61
Roman Bílek: České tváře, které poznal svět IV	62

Fantastická věda

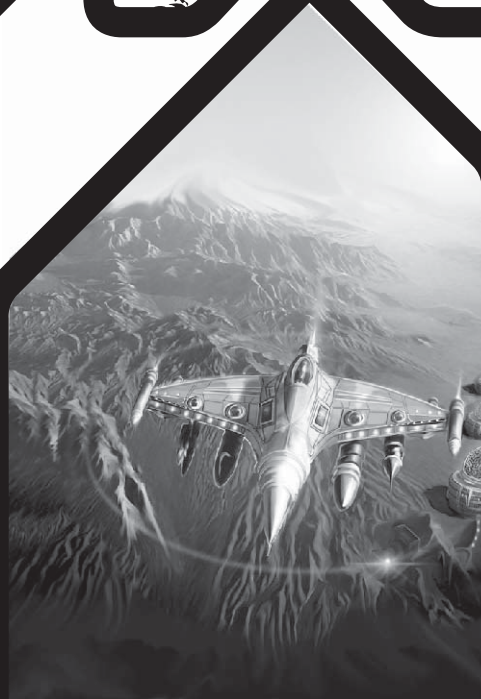
Záhadné skvrny na Ceresu; Žádný signál z Tabbyiny hvězdy; Měli Vikingové v Grónsku teplo?; Nový duševní doping	58
---	----

Filmfaroniáda

Filmové premiéry; Star Wars: Síla se probouzí; Krampus: Táhní k čertu; Vnitřní krása; Hunger games: Síla vzdoru 2. část; Věčně mladá; Malý princ; <i>Klapka!</i>	66
---	----

Vivisektor

Čtenáři čtenářům; Pavel Fritz: Přístav u řeky Styx; Jana Rečková: Virtuální vrazi; Boris Strugackij: Bezmocní tohoto světa; Čas šelmy aneb příběhy (p)o konci světa; William Ritter: Jackaby; Holly Black: Nejtemnější část lesa; Kaspar Colling Nielsen: Dánská občanská válka; Tom Isbell: Útěk z teritoria smrti; Ann Aguirre: Šeroprostor; Emily St. John Mandel: Stanice 11; Laline Paullová: Včely; Petr Heteša: MORPHIN RED; Druuna: Morbus Gravis, Delta, Tvor; <i>Nové knihy</i>	71
---	----



Šéfredaktor

Vlado Ríša
risa@casopisxb1.cz

Zástupce šéfredaktora

Jaroslav Jiran
jiran@casopisxb1.cz

Redaktor

Martin Šust
sust@casopisxb1.cz
Časopis XB 1 s.r.o.

Praha 1, Nám. Republiky 1081/7
PSČ 110 00

www.casopisxb1.cz

Tisk

tmv a. s.

Distribuce

společnosti holdingu PNS a. s.
prodejny firmy Relay

Předplatné

SEND s.r.o.
(www.send.cz/casopis/728/xb1)

Číslo vychází 5. 2. 2016

© Casopis XB1 s.r.o.

ISSN 1804-6606

MK ČR E 19853

Přetisk a jakékoli šíření povoleno
jen se souhlasem vydavatele.
Titulní strana Marianna Alferova

Jsou Jediové zlo?

Když jsem zhlédl zatím poslední, tedy sedmý díl Hvězdných válek, byl jsem spokojený. Samozřejmě nějaké ty mušky by se našly, šťouralové jich po desátém zkouknutí najdou hafo, jak říká jeden můj přítel. Ale tato pohádka potěší nejen, jak to bývá v poslední době skoro pravidlem, vynikajícími triky, při kterých se tají dech, ale hlavně návratem ke kořenům pohádky pro dospělé.



Takže není proč se obávat dalších pokračování. V poslední době se mluví o tom, že filmový průmysl ztrácí dech, že mu docházejí nápady, že pokračování dobrých filmů jsou čím tím nudnější, předvídatelnější a hloupější. Bohužel je to větší pravda. Když jsem se o nedlouho dával na poslední zpracování Dumasových Tří mušketýrů s obřími vzducholoděmi, bylo mi smutno. Nejsm ani historik, kterému se otevírá kudla v kapse, když vidí dva šermíře, jejichž zbraně se nikdy nemohly setkat, ani purista, který nesnese, když se dílo velkého spisovatele změní k nepoznání. Kdysi jsem viděl Tři mušketýry jako němou grotesku z první poloviny dvacátého století, kde už fungovaly takové vychytávky jako telefony schované v kmenech stromů a podobně. Výborně jsem se bavil a nevadilo mi to.

Na jednu stranu jako autor chápu, jak obtížné je vymyslet něco nového, neotřelého a zajímavého, co by přitáhlo čtenáře, potažmo diváky. Po zhlédnutí sedmého dílu Hvězdných válek vím, že možné to je.

Zaujaly mě však články na netu rozebírající Hvězdné války podle jednoho staříčkého vtípu o tom jaký je rozdíl mezi optimistou a pesimistou: optimista má sklenici vína ještě napůl plnou, zatímco pesimista už napůl prázdnou.

Galaktické impérium je, podle nich, záchranou pro onu vzdálenou galaxii, když převezme vládu od zkorumpované a neschopné Staré republiky, zkonsoliduje ji a vlastně do ní přinese klid a mír. Jde o legitimní vládu, kterou napadají skupinky rebelů, povstalců a teroristů, podporované zbytky Jediů, kteří nechťejí připustit konec svých mocenských ambicí... Všechny akce Imperia jsou proto zákonné a slouží k udržení pořádku.

Samozřejmě jde o nadsázku. Nevěřím, že autoři to myslí na sto procent vážně.

Nicméně jde o zajímavý pohled na v podstatě jednoznačnou pohádku o boji Dobra a Zla. Jako každý běžný člověk samozřejmě držím palce těm slabším a bojujícím za svobodu.

Takže se těším na další díl.

Už aby tady byl!

Vlado Ríša

p.s. nějak mi to připomnělo tanečky kolem imigrantů. Totiž jak nesmiřitelně protikladný může být pohled na jednu a tutéž věc.

Výsledky 34. ročníku Ceny Karla Čapka

Na Parconu-Fénixconu v Brně byly 5. prosince 2015 vyhlášeny výsledky Ceny Karla Čapka. Celkem bylo přijato 127 prací od 98 autorů. V jednotlivých kategoriích se na předních pozicích umístily následující práce:

Mikropovídka

1. Doležal Karel: Geniální miminko – udělena cena **Pulec**
2. Lachmanová Dagmar: Portrét jako živý
3. Němec Vladimír: Třetí míza

Krátká povídka

1. Trnková Eva: Černé dřevo – udělena cena **Pulec**
2. Mls Ivan: Trable se zákony
3. Bureš Roman: Serena
4. Jáchim Andrej: Stena
5. Štiblaríková Lenona: Praktická inštruktáž nováčka pri odvoze odpadu technickými službami

Povídka

1. Mertlíková Věra: Rosa na kolejích – udělena cena **Pulec**
2. Melounová Anežka: Železná opona
3. Herma Lukáš: V pohoří Gabreta
4. Obrdlíková Kristýna: Abeion Vela
5. Barborková Veronika: Prach motýlích křídel

Novela

1. Čecháková Barbora: Motýloletec a půlnočnice – udělena cena **Mlok**
2. Moravcová Irena: Les

Se všemi uvedenými povídkami a první novelou se můžete seznámit ve sborníku MLOK 2015, s dalšími pak v KOČASU 2016.

Mloka za zásluhy získal *Richard Podaný* za celoživotní propagaci SF, zejména pak za organizaci Akademie SFFH, překladatelskou činnost a přednášky na conech. Cenu **Ludvík** si odnesl *Ivan Adamovič* za dokončení *Kronik české*

SF. Cenu **Drak**, udělovanou slovenským Fandomem, dostal *Peter Pavelko*. Cenu **prezidenta Československého fandomu** převzal *Martin Šust* za zpřístupňování světové SF českým a slovenským fanouškům a za vedení webového portálu XB-1.

Zemřel Milan Dubnický

Dne 13. října 2015 zemřel ve svých nedožitých šedesáti letech slovenský výtvarník Milan Dubnický (narozen 17. dubna 1956). Příznivci fantastického žánru si ho budou jistě ještě dlouhá léta pamatovat jako autora mnoha knižních obálek, ať už v českém nebo slovenském vydání. Jmenujme z nich obálky k řadě sborníků slovenských povídek *Krutohlav* či práci na ilustrovaném vydání povídek o barbaru Conanovi. Známý byl rovněž díky hojným účastem na slovenských a českých conech, kde ho bude jako skvělého přítele postrádat řada fanoušků.

CENA R. A. HEINLEINA

Letošní cenu Roberta A. Heinleina obdrží americký spisovatel Kim Stanley Robinson. Autora známe nejen ze stránek časopisu XB-1, ale také díky románům *Rudý Mars*, *Zelený Mars* a *Icehenge*. V letošním roce by se mělo v českém překladu objevit jeho vrcholné dílo *Roky rýže a soli*. Cena je udělována od roku 2003 spisovatelům, kteří se vedle kvalitní SF tvorby vyznamenali rovněž tím, že inspirují lidstvo k dalšímu pronikání do vesmíru.

POKRAČOVÁNÍ VÁLKY SVĚTŮ

Pokračování klasického SF románu *Válka světů* z pera H. G. Wellse napíše britský spisovatel Stephen Baxter pod názvem *Masakr lidstva*. Z českých překladů dobře známý autor už dříve napsal pokračování Wellsovy klasiky *Stroj času*.



Kaplanův asistent

(THE CHAPLAIN'S ASSISTANT)

Právě jsem doléval olej do hliněných lamp na oltáři, když do předsíně vklouzl Kudlanka. Tvor se na chvíli zastavil a zamával tykadly; zkoumal na dálku těch několik farníků, kteří seděli na nahrubo otesaných kamenných lavicích. Už dlouho jsem žádné Kudlanky neviděl – teď, když jsme byli bezpečně zavřeni za jejich Zdi, se mimozemšťané o lidi příliš nestarali. Jako všichni tvorové jeho druhu měl i tento Kudlanka spodek hrudi zanořený do biomechanického „sedla“ svého létacího disku. Až na to, že tento disk nebyl opatřen žádnými otvory pro ústí zbraní – na Očistci skutečná vzácnost.

Všichni lidé v budově otočili hlavu k návštěvníkovi; ve všech párech lidských očí doutnala známá odevzdaná nenávisť.

„Promluvím si se svatým mužem,“ promluvil Kudlanka prostřednictvím reproduktoru v disku. Jeho strašlivý několikadílný zobák se ani nepohnul. Disk a všechna zařízení v něm byly řízeny přímo myslí mimozemšťana.

Když se nikdo nezvedal k odchodu, rozlétl se Kudlanka pomalu střední uličkou kaple za tichého bzучení disku. „O samotě,“ dodal návštěvník. Syntetický hlas napodoboval lidský velitelský tón.

Hlavy a pohledy se otočily ke mně. Podíval jsem se na Kudlanku, zhodnotil jsem své možnosti a uklonil jsem se svému stádečku. To se váhavě začalo rozcházet – všichni věřící posbírali do hrsti růžence, křížky, hvězdičky, vojenská vydání biblí a různé jiné náboženské předměty a beze slova se vytratili. Co jiného mohli dělat? Kudlankové vládli Očistci stejně nesporně, jako Lucifer vládne peklu.

Čekal jsem u oltáře.

„Ty jsi náboženský důstojník?“ zeptal se Kudlanka.

„Kaplan je mrtvý. Já jsem – byl jsem – jeho asistent.“

„Musíme si spolu promluvit.“

Znovu jsem si všiml, že nemá žádné zbraně.

„Co pro tebe mohu udělat?“ zeptal jsem se.

„Přeji si pochopit onu entitu, kterou nazýváte Bohem.“

Zíral jsem na něj a nevěděl jsem, jestli ho mám brát vážně.

„Porozumět Bohu,“ řekl jsem zvolna, „je dovednost, která vyžaduje trvalé úsilí.“

„A proto ostatní lidé přicházejí sem, do této stavby. Aby se od tebe učili.“

Trochu jsem se začervenal. Za ten rok od doby, kdy jsem kapli dostavěl – nějaké dva roky po naší nepodařené invazi a následném zajetí – jsem nepřednesl ani jediné kázání. Kazatelství nebyla moje záležitost. Kapli jsem postavil, protože mi to kaplan uložil, než zemřel, a protože bylo zřejmé, že mnozí lidé na Očistci – muži a ženy, kteří tady přistáli, bojovali, uvázli a nakonec byli uvězněni – ji *potřebují*. Když flotily Sluneční soustavy odletěly a naše domovy se nacházely tisíce světelných roků daleko, některým z nás toho nezbývalo mnoho, k čemu bychom se obrátili – kromě *Něho*.

„Já neučím,“ odměřoval jsem slova na pozadí tichého strachu ve mém srdci, „jenom poskytuji prostor těm, kdo přišli naslouchat.“

„Úmyslně mluvíš záhadně,“ obvinil mě Kudlanka.

„Neber to jako urážku,“ pokračoval jsem a hnusil se mi servilní tón vlastního hlasu, když jsem s tím živočichem mluvil.

„Jde jenom o to, že jsem nikdy nebyl školen jako učitel věrouky. Jak už jsem ti řekl, jsem jenom asistent.“

„Čemu zde tedy lidé vlastně naslouchají?“

„Duchu,“ odpověděl jsem.

Zobák Kudlanky se doširoka otevřel a vroubkované zatahovací zuby se zjevně podrážděně rozvíbrovaly. Hleděl jsem do toho chřtánu smrti, vzpomněl jsem si, kolik vojáků takové čelisti připravily o život, a polil mě chlad. Kaplan o Kudlankách často říkal, že nemají duši. Tehdy – před přistáním – jsem si myslel, že to je metafora. Ale při pohledu na tu příšeru před sebou jsem si na kaplanova slova vzpomněl a připadala mi příliš havá.

„Duch,“ řekl Kudlanka. „Už dvakrát se náš druh setkal s touhle matoucí představou.“

„Ano?“ opáčil jsem.

„Dva jiné rozumné druhy, jeden ptačí a druhý obojživelný.“

Jiní mimozemšťané... *kromě* Kudlanek? „A co vám pověděly o Bohu?“

„O bozích,“ opravil mě návštěvník. „Zničili jsme oba druhy dřív, než jsme stihli nasbírat větší množství údajů o jejich víracích.“

„Zničili,“ hlesl jsem a doufal, že mimozemský sluch neodhalí v mém hlase roztřesenou hrůzu.

„Ano. Před stovkami vašich roků, při Třetí expanzi Velkého hnízda do galaxie. Tehdy jsme si mysleli, že jsme sami. Neměli jsme žádné zkušenosti s alternativní inteligencí. Domovský svět ptáků i domovský svět obojživelníků se kvóru patriarchů zalíbily, a proto byly tyto světy anektovány, očištěny od konkurenčních životních forem a od té doby se staly hlavními populačními centry mého lidu.“

Uložil jsem si tu informaci co nejdůkladněji do paměti. Nebyl jsem si jistý, jestli nějaké lidské uši už něco takového slyšely. Pomyslel jsem na lidi z vojenské rozvědky – už byli všichni po smrti – kteří by dali roční plat za to, aby mohli získat takovou informaci, kterou jsem právě získal já, stoje na půdě svého chatrného provizorního kostelíka, do něhož ze všech stran táhlo.

Zmocnil se mě náhlý záblesk intuice.

„Ty nejsi voják,“ odhadl jsem nahlas.

Kudlankův zobák sklapl.

„To rozhodně ne.“

„Co tedy jsi? Vědec?“

Zdálo se, že Kudlanka o tom slově – jakkoliv se mohlo přeložit do mimozemské mysli – přemýšlí. Potom zamával ostnatou přední končetinou směrem ke mně.

„Nejpříhodnější lidský výraz je *profesor*. Zkoumám a také učím.“

„Rozumím,“ přitakal jsem, fascinován setkáním s vůbec první Kudlankou, jež nebyla výslovně vycvičena k zabíjení. „Jsi tady tedy proto, abys zkoumal lidské náboženství.“

„Nejenom lidské náboženství,“ opravil mě Kudlanka a připlul blíž. „Chci se dovědět o tom... o tom *duchu*, o kterém mluvíš. Je to Bůh?“

„Asi ano, ale svým způsobem také ne. Duch je... to, co cítíš ve svém nitru, když víš, že na tebe Bůh shlíží.“

Bylo to nemotorné vysvětlení. Kaplan by mě za ně nepo-

chybně pokáral. Já jsem nikdy příliš neuměl převádět takové představy do slov, která by mi pomohla je pochopit, natožpak aby je pomáhala pochopit jiným. A pokoušet se vysvětlovat Boha a ducha tomuhle *hmyzu* mi připadalo značně podobné jako vysvětlovat krásu orchestrální hudby sekačce na trávník.

Profesor oběma trnitými předními končetinami zamyšleně hladil předek disku.

„V co věří Kudlanky?“ zeptal jsem se.

Profesorovy přední končetiny ztuhly. „V nic,“ prohlásil.

„V nic?“

„Nepozorujeme ani ducha, ani Boha,“ řekl profesor a podruhé dal otevřeným chřtánem najevo podrážděnost. „Ptáci i obojživelníci stavěli svým Bohům *paláce*. Celé kontinenty a oceány mobilizovaly *do válek*, aby rozhodly, který Bůh je větší. Než jsme přišli a vyhledali je do posledního písklete a pulce. Nyní jsou jejich létající Bohové a plovoucí Bohové znamenáni v archivu kvóra a mně nezbylo než putovat sem – na tuto pustou planetu – abych vyslechl tebe, který ani nejsi vyškolen k tomu, abys mi dal odpovědi, které hledám.“

Profesorův postoj prozrazoval, že jeho podrážděnost hraničí se zlostí a já jsem se přistihl, že se tisknu lýtky a zadní stranou stehén k oltáři, připraven na bleskový úder, který mi přetne krkavici nebo rozpáře břicho. Viděl jsem takhle zemřít mnoho lidí a útočníci si v masakru libovali. Bez ohledu na jejich technickou vyspělost se u Kudlanek v boji stále do jisté míry projevovalo instinktivní dravčí potěšení.

Profesor si všiml, jak jsem vylekaný, a odplul o půl metru nazpět.

„Promiň,“ řekl. „Přišel jsem dnes hledat odpovědi u zdroje, který, jak jsem doufal, bude poněkud spolehlivý. Není tvoje chyba, že starší kvóra ničí věci dřív, než se z nich mohou poučit. Můj čas na tebe je omezený a já se třesu netrpělivostí dovědět se co nejvíc, než přijde konec.“

„Musíš odejít...?“ vypravil jsem ze sebe napůl tázavě.

Profesor několik vteřin neřekl nic a nechal za sebe promlouvat ticho. Ramena a záda se mi prohnula dozadu, třebaže jenom maličko.

„Kolik z nás zbývajících zemře?“ otázal jsem se a ztěžka jsem polkl.

„Všichni,“ odpověděl profesor.

„Všichni?“ opakoval jsem. Odpovědi jsem si byl jistý hned, přesto jsem se ale potřeboval zeptat znovu.

„Ano, všichni,“ potvrdil profesor. „Když jsem dostal zprávu, že kvórum rozkázalo očistit planetu od konkurenčních životních forem – před zahájením Čtvrté expanze na vaše ostatní světy – věděl jsem, že mi zbývá jenom krátká doba. Musím prostudovat tuhle víru, která ve vás lidech přebývá. Než bude příliš pozdě.“

„Už pro vás nejsme žádná hrozba,“ uslyšel jsem říkat sám sebe otřeseně. „My všichni na Očistci jsme byli odzbrojeni a vy jste nám dali jasně najevo, že vám nemůžeme ublížit. Vaše Zeď se o to postará.“

„Vrátím se zítra, abych studoval další tvoje návštěvníky při jejich uctívání Boha,“ oznámil mimozemšťan, jeho disk se otočil kolem svislé osy a tvor se jal odplouvat k východu.

„My nejsme hrozba...!“

Ale můj křik nebyl k ničemu. Profesor byl pryč.

* * *

Té noci jsem vůbec nespál. Stále jsem přemýšlel o tom, co se stane. Po invazi nás zůstalo asi šest tisíc, většinou mužů, ale byly mezi nimi i nějaké ženy – a dnes tu a tam i děti. Všechny

nás v jednom polosuchém horském údolí drželo něco, co jsme si zvykli vnímat jako Zeď – mírně zakalená clona energie, neznámé výšky, jež nás obklopovala ze všech stran a nahoře splývala s oblohou. Déšť, vítr, sníh a vzduch jí pronikaly, ale každý člověk, který se jí dotkl, se rozpadl na popel.

„Selektivní nukleární zadržovací pole,“ vysvětlil mi kdysi jeden z farníků, bývalý pilot. „Stejná věc, s níž maskují své lodě na oběžné dráze. Naše rakety tím vůbec nepronikly. Ani střely z kanónů. Vykouřili nás dřív, než jsme stihli mrknout.“

A nyní to vypadalo, že se Kudlanky chystají práci dokončit.

Když nastalo ráno, foukal od severních horských štítů ostrý vítr, který lomcoval a bouchal nestejnými okenicemi kaple. Očistec měl malé oceány a rozlehlé pouště a většina obyvatelné plochy se nacházela ve vysokohorských polohách. Často jsem si lámal hlavu otázkou, co na něm Kudlankám stálo za to bránit – nebo proč nám stál za invazi.

Po snídani zabrousilo dovnitř jenom pár lidí. Měl jsem rozsvícené olejové lampy, aby osvětlovaly oltář, a snažil jsem se nabídnout svému stádečku úsměv, přestože se obávám, že jsem musel vypadat jako troska.

Profesor se ukázal před obědem a vysloužil si stejné probodávání pohledem jako den předtím. Doplnul až k oltáři, otočil se a rozhlédl se po farnících. Ti se na něj dívali a někteří z nich se ohlédlí po mně, jako by se chtěli mlčky zeptat: *Co je tohle za svatokrádež?*

Ti, kteří se modlili, přestali. Jeden nebo dva se okamžitě zvedli a odešli.

„Něco je špatně?“ zeptal se mě profesor, zatímco jsem se nimral s kouskem chleba z kořínků a miskou dušené směsi místní zeleniny a živočišné havěti, kterou jsme se naučili pěstovat a chovat. Zvířena Očistce byla vesměs drobná a naneštěstí pro nás *nechutná* jako kuřecí. Ale člověk si zvykl, když ho hlad po proteinech dohnal k zoufalství. Díky nebesům netrpěl Očistec nedostatkem soli.

Podíval jsem se na mimozemšťana a ukázal jsem na dveře do místnosti, kde jsem přespával. Následoval mě dozadu a já za námi zavřel dveře. Dovnitř pronikalo světlo škvírami kolem chrastících okenic v okně. Jeho disk tiše bzučel.

„Ty opravdu nerozumíš náboženství, co?“

„To je snad zřejmé,“ odpověděl.

„Když lidé přijdou sem, chtějí být co nejdál od vás Kudlanek. Chtějí být co nejdál od zlosti, zuřivosti a zoufalství.“

Profesor na mne jenom hleděl.

Vzdychl jsem, protřel si rukama oči a snažil jsem se přijít na nějaký způsob, jak překonat jeho nechápavost.

„S Bohem se pojí vřelost, naděje a schopnost vidět budoucnost prostou utrpení. Tvůj příchod sem všem v kapli připomíná jejich utrpení a oni tě za to nenávidí. Mají představu, že tohle je jediné místo, kde mohou najít chvíli skutečného míru – jenom chvíli v tomhle mizerném světě. A ty jim ji odpíráš.“

„Vůbec nijak jsem do jejich aktivit nezasáhl,“ namítl profesor.

„Pobožnost není ani tak to, co děláš, jako spíš něco, co cítíš. Tvoje přítomnost... ten pocit zahání. *Duch* je pryč.“

Rozevřený chřtán, vibrující pilovitá hrůza.

„A to, žeš mi včera řekl, že zemřeme, všechno ještě zhoršuje,“ pokračoval jsem. „Nikomlu jinému jsem se o tom sice nezmínil – jenom by je to rozrušilo a očividně bychom proti tomu nedokázali nic udělat, ani kdybychom chtěli – ale lidé, kteří sem dnes přišli, poznali, že mám starosti. Vyvolává to ve mně otázku, proč jste vlastně vůbec někoho z nás nechali naživu, když jste invazi tak jednoznačně porazili.“



„Někteří z nás byli zvědaví,“ odpověděl profesor. „Lidé jsou teprve třetí rozumný druh, který jsme našli po prohledání a kolonizaci tisíců soustav. Jak už jsem ti pověděl, první dva druhy jsme vyhubili, aniž bychom o tom hlouběji přemýšleli. Tentokrát jsme už byli rozhodnutí tutéž chybu neudělat.“

„Takže jsme vám naživu dobří jenom do té doby, dokud budeme předmětem vědeckého zájmu,“ poznamenal jsem.

„Nezapomeň, človče, že to vy jste podnítli nepřátelství.“

„Nesmysl,“ odsekl jsem. „Planety Úžasná a Nová Amerika byly neobydlené, když tam naši kolonisté přiletěli. O Kudlankách nic nevěděli, dokud se vaši lidé neobjevili, aby sestříleli kolonizační flotily z oběžné dráhy. Slunce by zůstalo v naprosté nevědomosti, nebýt těch dvou hlídkových lodí, které unikly. To byla velká chyba. Tvrdě jsme na vás vltli a ukázali vám, zač je toho loket.“

Zakrnělá křídla na profesorových zádech se rozevřela a zatřepetala – projev nejvyššího pobavení.

„Co je na tom legračního?“ zeptal jsem se.

„Víš, co se stalo se šesti koloniemi – koloniemi *Kudlanek* – když vaše flotily zaútočily při takzvané odvetě?“

„Dali jsme vám na frak,“ zesílil jsem hlas.

„Ne, kaplanův asistente. *Pobili jsme vás*. Ty světy zůstaly v našich rukou, stejně jako mnoho jiných, které jste kdysi pokládali za svoje.“

„Lháři,“ vyhrkl jsem a cítil jsem, jak mi žhnou tváře.

„Jestli ti řekli, že vaše útoky proti nám byly na jiných světech úspěšné, pak to nejsem já, kdo ti lhal. Pomysli na svůj osud na této planetě. Jak úspěšná byla vaše flotila v tomto případě? Proč by tomu mělo být jinak?“

Toužil jsem po zbrani. Po jakékoliv zbrani.

„Naše věda je mnohem vyspělejší než vaše. Objev systému přeskoků je snadný první krok ke skutečně technické civilizaci. Ale v žádném případě vás nepřipravil na konfrontaci s někým na naší úrovni a my jsme našťěstí byli schopni odrazit vaše násilí a nyní lidstvo vyhladíme z vesmíru.“

Profesor zmlkl, jako by si poprvé všiml mého postoje.

„Ty mě také nenávidíš,“ konstatoval.

„Ano,“ potvrdil jsem mu.

„Cítím to z tebe. Zabil bys mě, kdybys mohl.“

„Ano,“ přiznal jsem. Jaký by teď mělo smysl lhát?

Profesor se na svém disku snesl níž a jeho nepřijemně cizí oči hleděly přímo do mých.

„Poslouchej mě, kaplanův asistente. Já a moji kolegové neorganizujeme zničení vašeho druhu. To starší kvóra ve vás vidí zvířata. Škůdce. Vzali vás na vědomí jenom v tom ohledu, že si přejí vaše vyhubení. Ale několik z nás – ve školách – si myslí něco jiného. Máme podezření, že je ve vás víc, než o čem jsou přesvědčeni starší. Máme podezření, že máte... počitky, které přesahují ty naše.“

„Tomu nerozumím,“ řekl jsem. Stále jsem toužil po zbrani.

„Toto místo...“ Kudlanka rozpráhl přední končetiny i křídla, „... pro nás představuje naprosto absurdní koncepci. Dům pro vašeho Boha. Kam přicházíte, abyste Ho slyšeli, jak k vám mluví beze slov. Je to bláznivé. Ale pamatujeme se na ptáky a obojživelníky. Pamatujeme se na jejich kultury. Z vědeckého hlediska byla obrovská chyba, že jsme je zničili tak rychle, aniž bychom nejprve pronikli do jejich *jinakosti*, tak, abychom pochopili jejich pohnutky.“

„Naše víra ve vás budí strach,“ přikývl jsem a pocítil malý nával hrlosti.

„Ano,“ přisvědčil profesor.

„To je dobře.“

„Chceš mě popudit?“

„Co mohu ztratit?“ opáčil jsem.

Profesor déle než minutu mlčel, potom se s diskem otočil, přední končetinou si otevřel dveře, vyklouzl z mé komory a vyletl z kaple, jež byla v tu chvíli už úplně prázdná.

* * *

Uplynul týden a profesor se nevracel. Nechával jsem si zprávu o nadcházejícím soudném dni pro sebe, protože jsem stále věřil, že by to nadělalo víc škody než užitku. Stále jsme nedokázali proniknout Zdi. Neměli jsme už stroje, s jejichž pomocí bychom ji přelétli. Myslel jsem si, že bude lepší, když lidská populace Očistce bude pokračovat ve svém každodenním životě, takže až přijde konec, bude to rychlý milosrdný šok.

Do kaple přišlo několik bývalých důstojníků, aby se mě vptávali, co Kudlanka chtěl. Většina z nás už si dávno přestala hrát na dřívější hodnosti a funkce, ale ne všichni. Našlo se několik skalních vytrvalců, kteří neustále tvrdili, že flotila, která nás má osvobodit, je už na cestě a jediné, co musíme dělat, je dodržovat disciplínu a mít trpělivost. Naštěstí takových militaristických týpků nebylo tolik, abychom je museli poslouchat, a tak jsem těm lidem řekl to, co jsem prozradit mohl – úmyslně jsem odpovídal úsečně – a nechal jsem je v přesvědčení, že se nestalo nic důležitého.

V noci mě probudily hlasy – dva lidské a jeden povědomě mechanický. Pomalu jsem vstal z palandy, tiše přistoupil ke dveřím a vyhlédl ven. Profesor tam podle všeho mluvil ve světle lamp s mužem a ženou, které jsem neznal.

„A čeho se tím ponořením dosáhne?“ ptal se Kudlanka.

„Smývá hřích,“ odpověděla žena.

„A co je to *hřích*?“

„Nesprávná rozhodnutí,“ odvětil muž. „Když uděláš něco špatného.“

„Chyby,“ nadhodil profesor.

„Ano,“ přitakala žena. „Všichni chybujeme. Všechny Boží děti. Proto všichni potřebujeme Jeho odpuštění.“

„A toho se dosáhne ponořením do vody?“ otázal se profesor.

„Ano,“ přisvědčil muž. „To je začátek s čistým štítem. Když se osoba stane členem.“

Kudlanka náhle otočil disk. Zadíval se na dveře.

„Kaplanův asistente, vyjdi ven a připoj se k nám.“

Celý ztuhlý a zmrzlý jsem vyšel do světla a zauvažoval, kolik může být hodin.

Muž a žena se na mne usmáli a vrátili se k rozhovoru s Kudlankou.

„Vidíš tedy,“ řekla žena, „nikomu není Jeho láska odepřena. Ani tobě.“

Profesorova tykadla se ironicky zakroutila.

„Váš lidský Bůh tvrdí, že mě miluje?“

„On není jenom *lidský* Bůh,“ pravil muž. „On je Bůh všech věcí. Náš, váš, všech.“

„Promiňte, ale kaple je v noci zavřená,“ připomněl jsem mírně.

„My víme,“ kývla žena. „Zůstali bychom s profesorem v sídle naší odbočky, jenže on nás prakticky odvedl sem, abychom si promluvili s vámi.“

„Proč jsi mi neřekl, kaplanův asistente, že váš lidský Bůh se projevuje v různých verzích?“

„Verzích?“ zívł jsem.

„Ano. A podobách. Jedno božstvo, mnoho forem. Pro tyto dva lidi je jejich Bůh udělán ze zlata a u úst drží trubku.“



„To není Nebeský Otec,“ připomněla žena. „To je anděl Moroni.“

Á. Byl jsem doma. Profesor vyslídil Svaté posledních dnů.

„Tam jsi byl celý týden?“ zeptal jsem se. „U Svatých posledních dnů?“

„Navštívil jsem všechny náboženské stavby v údolí,“ odpověděl profesor. „Každá podle všeho slouží jiné verzi ducha. Dnes večer jsem navštívil mormony. Ty nemáš rád mormony?“

„Řekněme, že nemám mormony *nerad*,“ prohlásil jsem. Kaplan byl zanícený baptista. Neměl o celé té záležitosti s Josephem Smithem valné mínění. Aspoň tak mi to několikrát v soukromí řekl. Pokud jsem mohl říci, měl ty lidi rád, ale ten takzvaný Prorok... žvásty. Vidal jsem se s mormony málokdy. Oni měli svůj kostelík, já měl svůj a fungovali jsme každý na jiném konci údolí. Všem to takhle vyhovovalo. Co tedy profesor sledoval tím, že sem mormony přivedl?

Muž vycítil moje rozpoložení. „Raději půjdeme,“ řekl.

Vyprovodil jsem je ven a vrátil jsem se k osvětlenému oltáři.

„Hodně jsem se toho dověděl,“ prohlásil profesor. Ukázal na oltář. „Tady vidím četné symboly pro vaše verze. Hvězda je pro židy. Kříž používá mnoho různých odnoží křesťanství. Malá hvězda se zastíněným kotoučem zastupuje muslimy. Tlustý člověk, který se směje, je Bůh buddhistů.“

„Buddhisté ve skutečnosti nemají Boha jako křesťané, muslimové nebo židé.“

„Ale na půdě této stavby působíš jako činitel pro všechny uvedené, je to tak?“

„Kaplan působil,“ opravil jsem ho. „Já jenom udržuji budovu v čistotě a dbám na to, aby každý věděl, že sem může ve dne přijít. Říká se tomu ekumenická modlitebna.“

„Mormoni sem nechodí?“

„Obvykle ne.“

„Soupeříte s nimi? O přívržence?“

„Cože?“

„U ptáků i obojživelníků bylo významnou součástí společnosti soupeření o přívržence a jejich udržování u konkrétní verze.“

Vzpomněl jsem si na bratrovražedné náboženské války, jež sužovaly Zemi ještě i v současnosti. Přemýšlel jsem, jestli Kudlanky už „vyčistily“ rodný svět lidstva stejně, jako to provedly jiným světům v minulosti.

„Na některých místech se to stává,“ připustil jsem. „Ale tady ne. Není nás dost na to, aby to stálo za boj.“

„Muslimové mi ve své mešitě řekli, že jsem ďábel.“

Maličko jsem se usmál. „Někteří muslimové jsou takoví. Myslí si, že každý, kdo není muslim, je zlý. Občas si to dokonce myslí i o jiných muslimech.“

„Proč tedy máš jejich symbol na svém náboženském příslušenství?“

„Ne všichni muslimové chodí do mešity. Někteří z nich – ti přístupnější – někdy přicházejí sem.“

„Ale mormoni nikdy.“

„Podívej, já opravdu nevím, v co věří lidé, kteří do kaple přicházejí. Nemám venku tabuli inzerující konkrétní víry. Pokud někdo přichází pravidelněji, obvykle si s ním popovídám a odhadnu, v co věří, ale někdy lidé neřeknou vůbec nic. Přijdou, posedí, ale to, co se jim odehrává v hlavě nebo v srdci, to zkrátka není moje věc.“

„Jak tedy někdo přistoupí k tvé církvi?“

„Já nemám církev, ke které by se někdo mohl připojit. Tahle budova... není spojena s konkrétní vírou. Moje kaple zkrátka náhodou slouží více náboženstvím. Ty ostatní – mešita, synagoga – jsou každá jenom pro jednu ‚verzi‘.“

